

v evropské politice (22. 10. – 28. 10. 2018)

Událost týdne:

22. října byly zveřejněny aktualizované odhady výsledků komunálních voleb v Polsku, které proběhly o předchozím víkendu. Zvítězit dle nich měla vládnoucí konzervativní strana Právo a spravedlnost (PiS) se ziskem 33 % hlasů. Liberální opoziční koalice Občanské platformy (PO) a formace Moderní skončila se 7% ztrátou druhá. Volební účast (téměř 55 %) byla rekordní. PiS bodovala zejména na polském venkově, zatímco ve velkých městech zaznamenali úspěch liberálové. Starostou Varšavy se tak stal kandidát Občanské platformy Rafal Trzaskowski. Druhé kolo místních voleb se uskuteční 4. listopadu a proběhne v těch městech a obcích, v nichž žádný kandidát na starostu či primátora nezískal nadpoloviční většinu hlasů.

22. října dorazila do práce část soudců polského nejvyššího soudu, kteří byli na základě nedávné kontroverzní novely zákona posláni do penze. Reagovali tak na předchozí rozhodnutí Soudního dvora EU, který v rámci předběžného opatření nařídil Varšavě pozastavit platnost novely.

22. října potvrdila britská premiérka Theresa Mayová, že dohoda mezi Británií a EU týkající se britského odchodu z Unie je z 95 % hotova. Mayová současně přiznala, že stále zbývá dořešit spornou otázku hranice mezi Irskem a Severním Irskem po brexitu.

22. října jednal šéf ruské bezpečnostní rady Nikolaj Patrušev s bezpečnostním poradcem amerického prezidenta Donalda Trumpa Johnem Boltonem v Moskvě. Patrušev se snažil Boltona přesvědčit, aby Spojené státy upustily od svého záměru odstoupit od smlouvy o likvidaci raket středního a krátkého doletu (INF). Rusko je dle něj ochotno spolupracovat na odstranění amerických výhrad kvůli údajnému neplnění dohody. Patrušev a Bolton jednali i o prodloužení smlouvy o omezení strategických zbraní (START) o dalších pět let po roce 2021. O dva dny později uvedl ruský prezident Vladimir Putin po schůzce s italským premiérem Giuseppe Contem v Moskvě, že pokud Evropa bude souhlasit s rozmístěním nových amerických raket na svém území po té, co USA odstoupí od INF, může Rusko odpovédět „odvetným úderem“.

25. října bylo v Norsku zahájeno největší vojenské cvičení NATO od konce studené války s názvem Trident Juncture, které potrvá do 7. listopadu. Cvičení se účastní na 50 tisíc vojáků ze tří desítek zemí včetně ČR, 65 lodí, 250 letadel a 10 tisíc vozidel. Cílem cvičení je natrénovat, jak "obnovit suverenitu spojenecké země po vnější agresi".

25. října informovala agentura ČTK s odvoláním na agenturu AFP, že někdejší francouzský prezident Nicolas Sarkozy se nejspíš bude muset zpovídat před soudem kvůli obvinění týkající se financování jeho volební kampaně v roce 2012. Dle AFP soud zamítl Sarkozyho odvolání, kterým se snažil procesu zabránit. Podle prokuratury překročil Sarkozy povolený finanční limit 22,5 milionu eur a následně se měl snažit zakrýt porušení zákona pomocí falešných faktur.

28. října reflektovaly zahraniční agentury oslavy vztahující se ke stému výročí založení Československa. Reuters, německá DPA či španělská EFE informovaly o největší vojenské přehlídce v postkomunistickém Česku, které se zúčastnilo na 4 tisíce vojáků, mezi nimiž byly i jednotky spojenců z NATO, konkrétně z Velké Británie, Francie, Itálie a Spojených států. Rakouská APA zaznamenala i kontroverze kolem večerního udělování státních vyznamenání na Pražském hradě.

Telegraficky

- Dne 24. října zveřejnily ruské úřady prezidentský výnos, z něž vyplývá, že ruský prezident Vladimir Putin udělí českému písničkáři Jaroslavu Nohavicovi Puškinovu medaili. Medaili jsou oceňováni ruští občané i cizinci, kteří svým dílem významně přispěli v kulturní oblasti.
- Dne 25. října uvedla agentura ČTK, že Sacharovovu cenu za svobodu myšlení, jíž uděluje Evropský parlament, získal ukrajinský režisér vězněný v Rusku Oleg Sencov.

